

FIUME

A szerkesztő iakása:

Stank - Glavanica

Előfizetési ár — Associazione:

Egy évre Per 1 anno 6.— fr.
 Félévre > 6 mesi 3.— >
 Negyedévre > 3 „ 1.50 >
 2 hóra > 2 „ 1.— >
 Külföldre 1 évre Per l'estero 8.— >

Kereskedelmi-, tengerészeti- és társadalmi lap.

Giornale commerciale, marittimo e sociale.

Hirdetések és nyiltterek:

Főlvétetnek árszabály szerint Battara P. könyvnyomdájában vagy a kiadóhivatalban, Susak Glavanház, továbbá Goldberger A. V., Schwarz Gyula, Eckstein Bernát, Fischer A. hirdetői irodájában Budapest Váci utca, Oppelik Bnöl, Bécs, Stubenbastei N. 2.

Inserzioni ed articoli comunicati si assumono nell'ufficio di spedizione in Fiume Tipografia Battara.

1892 szeptember 25

Megjelenik minden vasárnap

25 settembre 1892

XI. évfolyam

Utolsó negyed

Fölhívás előfizetésre!

A f. évi október hó 1-ével. lapunk főállása XI. évfolyamának utolsó negyedébe lép. Fölkérjük t. előfizetőinket, hogy az előfizetést megújítani sziveskedjenek, támogatva lapunkat a kitűzött feladatok teljesítésében.

Különösen fölkérjük t. olvasóinkat, kik előfizetéseiket még be nem küldötték, sziveskedjenek e kötelezettségeiknek eleget tenni.

Előfizetési ár az utolsó évnegyedre 1 frt 50 kr.

A „Fiume” kiadóhivatala.

A genuai ünnepélyek és hajóhadunk.

Pár nap előtt véget érték a genuai ünnepélyességek. A napi lapok azok nemzetközi jelentőségéhez méltóan kimerítően foglalkoztak velük. A közönség tehát átalánosságban teljesen tájékozva lévén, a jelen cikk keretében azon szerepet fogjuk esetelni, a mely e jelentőségeltjes napokban a mi hajórajunknak jutott. Oroszország kivételével ugyanis valamennyi tengeri hatalom méltó képviselőitől ott lengettek a legkülönbözőbb hadihajók lobogói.

A mi monarchiánkat illeti, hajórajunk színejavát: a Rudolf és Stefánia tornyos-hajókat és azonkívül a Ferencz József koscirkálókat mutatta be. Azonkívül kerek számmal 91 hadihajónak volt találkozó helye a genuai tágas, nagyszerű kikötő.

Adalékok Fiume néprajzához.

Irtja: Körösi Sándor.

Gyermekversikék.

b) Idegen forrásokból.

XI.

5. Bakugrás (Colona).

Csak egy gyerek a bak: a többi mind őt ugorja át. Minden ugrásnál egy verssort mondanak a következőkből:

Tasi, tasi, momolo.
 Te daro luganiga,
 Luganiga de porco,
 Porco, porcazo.
 Ladron del mio palazzo,
 Ladron dei miei zechini,
 Tre ossi di armulini,
 Tre sechi d'acqua dolce
 Tre sechi d'acqua amara.
 Cos ti vol: baretta in schena?
 Baretta de forner?
 O culata o lejer?

Hallgass, hallgass, Jeromoska,
 majd kolbászt adok,

Természetes, hogy az angol, francia és olasz páncélos óriások nagyságra messze túlszárnyalják a mieinket. Annál kellemesebben lehet meg bennünket az a tény, hogy a szép Olaszország minden zerge-zugából összesereglett népség bámulatát épen a mi hajóink nyerték meg. A kíváncsi vendégek valóságos áradásként özönlöttek el. Mellesleg legyen mondva, hogy egynehány irredentista olasz lap nem épen szives vendéglátást jövendőlgettek lobogónknak. Hál'istennek azonban, meglehetősen rossz próféták voltak, mert hiszen minden reményeik ellenére, hajórajunk megjelenésével általános rokonszenvet tudott fölébreszteni.

Ezen szerencsés fordulat előidézésében része volt a következő incidensnek, a mely alkalmas vala tengerészetünk emberbaráti és lovagias érzületét a legfényesebben megvilágítani. Történt ugyanis, hogy egy kiránduló hajó harmincz személylyel és ezek közt hölgyekkel a földéltén, kivezett a külső kikötő felé. A társaság szándéka az volt, hogy az ott horgonyzó hadihajókat megszemléljék. Azonban hirtelen csunya zivatar keletkezett. A veszély fenyegető volt. A közelükben horgonyzó angol és más hadihajók bámulandó hűdegrével viselkedtek: meg sem mozcizant rajtuk senki. Ezer szerencse, hogy a Rudolf fő déltétéről szemmel tartották a válságos helyzetben forgókat. Spann báró, az admirális, rögtön ráültette a nagy mentőesónakra a legénységet és aztán haladéktalanul segélyükre siettek. Bátor és ügyes fődieink vállalkozását teljes siker koronázta.

Azonban a mentés nemes munkája alatt besötétedett. Ennélfogva a szerencsésen megmentett társaságot éjszakára ott marasztalták az admirálhajó fedélzetén, megvendégelték és másnap virradóra a szárazra vitték. Tengerészeink humánus, hős tettének

nehány perc alatt híre futamodván, az egész város tele volt dicséretükkel. Sőt mi több, még a — különben irredentizmusról hirhadt — genuai sajtó versenyt kürtölte világá tengerészetünk nagylelkűségének és szeretetreméltóságának dicsőnekét.

Tetézte mindezt az, hogy a hajóraj parancsnoka, Spann admirális — ellentétben a többi admirálisok által követett eljárással — a parancsnoksága alatt lévő hajók korlátlan meglátogatását teljes készséggel megengedte. A vendégek ezrenként özönlöttek a földéltetere, holott is a legelőzékenyebb fogadásban részesülvén (a szívélyes érintkezéshez nagyban hozzájárult az, hogy a mi tengerésztiszteink és matrózaink tudnak olaszul) se vége se hossza nem volt a dicsőretnek. Hozzá tesszük még hogy mindkét részről adtak lakomák (tudnikill először a hajóraj parancsnoksága s úgy viszonzásul a genuai hatóság és az olasz tisztikar.) A toasztok azután hangos kifejezést adtak azon bajtársi rokonszenvenek, melylyel az olaszok a mieinken csüggték. Spann báró maga emelte poharát az olasz királyra és a szövetségos olasz nemzetre, hasonló megtiszteltetésben részesült szövetségos viszonyunk az olaszok részéről is. Mig ellenben a francziák a külső nagy pompa mellett csak a leghidegebb formalitásokra szoritkoztak. Továbbá midőn hajórajunk a hatóságától bucsuzott, minden a legszívélyesebb hangulatban ment végbe. Ennélfogva teljes okunk van meglepődéssel és öntudattal tekinteni vissza hajóhadunk genuai látogatásának eredményére. Világos tanubizonyosságú azon felülmulthatlan tapasztalásaink, mely tengerészetünknek oly dicsőretre méltó sajtója.

A genuai látogatás egyuttal, hogy úgy mondjuk, záró gyakorlatul szolgált

a hajóraj ez idei igen érdekes és tanulságos nyári manővereinek.

Ezek két időszakra oszlottak meg: Elsejük május 1-étől június 30-ig tartott. A kirendelt hajók két hadosztályt képeztek. Az elsőbe beosztattak a Rudolf és Stefánia tornyos-hajók, a Ferencz József koscirkálóval. A második osztályt képezték a Custozza, Don Juan és Kaiser Max kazemata páncélosok. Feladatukat képező: taktikai manőverek, a különböző jelzők, az ágyukkal és torpedókkal való gyakorlatok, a torpedóháló s a villanyos fényvetők használatának betanulása stb.

A következő időszakban az első hadosztály megmaradt szolgálatban. A második osztály helyébe azonban beosztattak a Tiger, Tabant és Planet torpedójárművek, Pelikan torpedórákthajó, Pola szállítóhajó, 12 torpedónaszád, Najade víztartányhajó, Gigant szivattyuhajó és Salamander aknarakóhajó.

A második gyakorlati időszak programját képezték: torpedónaszádokkal való támadások s ily támadások visszaverése, kikötők elzárása aknákkal és torlaszokkal, ezek erőszakos megnyitása. A kémes híradószolgálat begyakorlásánál a siktengeren czirkáló torpedónaszádok és a nagyobb járművek is összeműködtek a szárazföld több pontján felállított jelző- és táviróállomásokkal, valamint az állami táviróval.

Sajátságos és rendkívül érdekes különlegességét a gyakorlatoknak képezték az egyes hajók között, valamint a két hadosztály között vívott párbajok, melyeket Sterneek báró tengerészeti főparancsnok rendelt el. Igen gyakorlati értékeknek és tanulságosoknak bizonyultak be Számos oly mozzanatot idéztek elő, melyek valóságos csatában is kétségtelenül előfordulnának. Alkalmat nyújtott a hajóparancsnokoknak tanujelét adni a hajók manőverezésében,

nem tudja ugrásközben magával vinni, akkor ő lesz a bak.

Ha a kérdésre az a felelet, hogy

Baretta de forner Péksapkát,

akkor az ugró a zsebkendőjét a bakon túl a földre dobja s azután erre kell ugornia; a

Culata S. . ges

szóra nagy erővel; a

Lejer Könnyedén

szóra pedig könnyedén kell ugrani. A ki bármely szabály ellen vét, a bak helyére kerül s azután őt ugráljákát a többiek.

6. Csitt, csitt!

A leányok kört képeznek. A kör közepén álló leány a mama.

„Zito, zito, che la mamma dorme!

O che mamma indormenzona!

O che mamma indormenzona!

Mamma cossa gavemo per marena?”

—,Pan e figá.

„O che mamma bona!

Mamma, dove zé la marena?”

—, El gato la ga magná.

„O che mamma bujarda!

O che mamma bujarda!

O che mamma orba!

O che mamma orba!

La mamma ne mazará!

La mamma ne mazará;

„Csitt, csitt, alszik a mama!

O, milyen álomszuszék ez a mama!

O, milyen álomszuszék ez a mama!

Mama, mi lesz uszonná?”

— „Kenyer meg füge.”

„O, de jó mama

O, de jó mama!

Mama, hol az uszonna?”

— „A macska megette.”

„O, milyen hazug ez a mama!

O, milyen hazug ez a mama!

(Az anya keresi az uszonnát)

O, de vaksi mama!

O de vaksi mama!

(Az anya a kést keresi.)

A mama meg akar bennünket ölni!

A mama meg akar bennünket ölni!

(Elfutnak.)

A kit a mama megfog, az lép a következő játékban helyére.

ugy a tűzesség és torpedók felhasználásában való ügyességüknek. Értékét e gyakorlatoknak az is növelte, mivel módot nyújtottak megészlelni, hogy a csatározás mily alakja felel meg leginkább a különböző hajótípusoknak, valamint előnyök és hátrányok megismerésére.

Middőn május 24-én a hajóraj épen Lissa közelében tartotta gyakorlatait, Sterneck báró admirális a „Pelikán” fedélzetén megérkezvén, rögtön nagyobb-szerű partraszállási műveletet rendelt el. Nehány nappal később József Agoston főherczeg érkezett meg Fiuméből „Hungária” fedélzetén, és átszállván a Custozza panczélosra, három napon át szemléltette a hajóraj gyakorlatait, hogy mint atyja, József főherczeg, kívánta, katonai tanulmányait a napról-napra fontosabbá való hadtengvezés körében kiegészítse. Megérkezése napján, június 30-ának éjjelén tanuja lehetett egy éjjeli viadalmak természetesen az ágyuk csak vaktöltésekkel tüzeltek. 31-én igen érdekes lögyakorlat volt.

Mofontánál ugyanis a sziklapart függélyesen emelkedik ki a tengerből.

A fehérlő sziklafalra tehát nagy cél-táblákat mázoltak és a hajóraj mindkét osztálya nyomdokvonalban felvonulva, a cél-táblák előtt elhaladt és összes ágyuiból éles töltéssel lödözte és pedig a legbiztosabb precizitással, habár a tenger nagy nyugtalansága igen megnehezítette a műveletet. A Bocche di Cattaroba érkezve, az összes hajók a torpedóvetést gyakorolják.

Június 4-én történt az eset, hogy Lipót Ferdinánd főherczeg sorhajózáslós saját élete veszélyeztetésével, a Rudolf tornyoshajó egy matrózát a vízbeulástól megmentette. E hősi tettért — mint tudjuk — a király a fiatal főherczegot a katonai érdemkeresztrel jutalmazta meg, melyet július 17-én Sterneck főparancsnok tűzött mellére.

Június 19-én a hajóraj partraszállási művelete egybekapcsolt támadást intézett a Val-Saldon öböl torkolatánál, szpononált erődítvények ellen. Másnap Ferenc Ferdinánd főherczeg érkezett meg a Pelikán fedélzetén és egybeközött jelen volt a Spalató mellett keresztülvitt parti támadásnál. 22-én a hajóraj összes csónakainak igen sikerült regattája után, a főherczeg Cattaroba távozott, míg a hajóraj Fiuméba vette útját, hol 25-én érkezett meg Batthyány Lajos gróf újonnan kinevezett fiumei kormányzó údvözletére.

Az e tisztelgést követő utban a Fasana nevű csatornában folyt le az első időszak legérdekesebb művelete, t. i. a Rudolf, Stefánia tornyoshajók és Ferenc József koscirkálóból álló Spann báró admirális vezényelte első osztálynak ütközete, a Custozza, Don Juan (ennek parancsnoka Károly István sorhajókapitány volt) és Kaiser Max panczélos kazemáta-hajókból álló, Seemann admirális vezényelte második hadosztályal. A könnyűség, pontosság és gyorsaság, melylyel a két, szerkezetiükre nézve egymástól oly különböző hadosztály egymás ellen hadakozott, valóban meglepő látványt nyújtott és fényes bizonyosságát szolgáltatta a hajóraj alapos taktikai kiműveltségének. Mind a mellett nem szabad elhallgatnunk e műveletre vonatkozólag, hogy valóságos esete esetében, az elavult kazemáta-hajókból álló II. hadosztály, még a képzhetőség legnagyobb ügyesség mellett is, a nyílt tengeren rövid idő alatt csatavesztessé vált volna. Nem hordozván orrukon ágyukat, nem lévén felszivva vízmentes rekeszekre (építésük idején 20 — 25 évvel ezelőtt ily építési mód még ismeretlen lévén), sorsuk az fog ott lenni, hogy a tornyoshajók hatásosabb tűzereje, vagy egy oldalukra mért kosítás, avagy egy torpedó csapás megsemmisíti őket. Még az a választásuk sem lehetett volna: visszavonulni az erősebb ellenfél elől. A tornyoshajók nagyobb sebessége (újabb szerkezetű gépek folytán) megakadályozta volna futásukat.

Igen érdekes és tanulságos volt — második időszakban — a július 11-iki

gyakorlat. A Fasana-csatornában fekvő Scoglio Minore szigetén egy ideiglenes partiüteget építettek. Ezt lödözte a Rudolf élestöltéssel. Az üteg földsánczai a kellő méretekkel bírtak, hanem az ágyuk és az azokat kiszolgáló legények csupán jelezve voltak fából készült modellekkel. A lövetés hatása különböző távolságokból és különböző lövegekkel gyakorlati utmutatásul szolgált az ily nyílt sánczműveknél követendő taktikára, valamint az ily parti ütegek értékére és ellenállási képességére nézve. A torpedónaszádok támadásai, tüzelés éjjel éles töltésekkel és torpedóvetések képeztek a legközelebbi napok gyakorlatait.

E második időszak legfontosabb gyakorlatai Cittavecchiánál (Lessina szigetén) történtek. Kikötőjét tnduillik elzárták aknákkal és torlaszokkal. A közeli vizekben pedig őrhajók czirkáltak, a melyek kapcsolatosan a partokon felállított észlelő-és táviró-állomásokkal, a kikötőt ellenséges hajók által való meglepetésektől voltak hivatva megvédeni.

Mint igen derekas munkát föl kell említenünk egy táviró-állomásnak a 609 méter magas Ombedyen való felállítását. Dacára a tetemes nehézségeknek, melyeket a hegy teljesen kopár és sziklás volta, valamint az esős, szeles időjárás okozott, az állomás két nap alatt elkészült és rendszeren működött.

Serooze előtt több napon át ismét a kikötő hadi módon való elzárása és újra való megnyitása voltak a megoldandó feladatok. A legutolsó gyakorlatok pedig abból állottak, hogy a torpedónaszádok a csatahajókat menet közben támadták meg. Persze, hogy nem lögyapottal, hanem csak fagygyuval voltak a torpedók megtöltve.

Augusztus 13-ikán a hajóhad leszereltetett, a tornyoshajókból álló első osztály kivételével, a mely parancsot kapott készleteit kiegészíteni és Genuába menni, hogy a monarchiát azon ünneplényességeknél képviselje, melyeket Genua városa, Amerikának Kolumbus által lett felfedezésének négyszázadik évfordulója emlékére rendezett.

Hajóhadunk egy a lefolyt nyári gyakorlatok, mint a genuai ünnepek alkalmából régi jó hírnevét ismét beváltotta. Politikai sikerét legjobban jellemzi az, hogy mint egy mai táviratunk jelzi, az olasz hajóraj legközelebb viszonzoni fogja a látogatást Polában. Már pedig mi magyarok a legnagyobb súlyt fektetjük a szabadelvű olasz nemzettel való baráti viszonyra.

Reményi Antal.

Az államsegélyben részesülő hajójaratok forgalmi eredménye.

Az Adria m. kir. tengerhajózási részvénytársaság f. évi augusztus havi hajó és áruforgalma a következő volt:

Erkezett részére Fiuméba 5 gőzös Liverpoolból, 1 Londonból, 1 Hullból 1 Glasgowból, 1 Hamburgból, 1 Bordeauxból, 1 St. Louisból, 2 Tunisból és egy Braziliából, összesen 14 gőzös.

Elindítottak pedig Fiuméből szintén 14 gőzös és pedig 4 Liverpoolba, 2 Londonba, 1 Glasgowba, 1 Hullba, 1 Rouenba, 1 Hamburgba, 1 St. Louisba 1 Bordeauxba, 1 Bariba és 1 tunisba.

Az ezen gőzösök által eszközölt áru-forgalom a következő volt: Behozott Fiuméba: Triestből 2.50. qu., Bariból 1555.69 qu., Barlettából, 1194.80 qu., Massinából 148.70 qu., Cataniából 4071.30 qu., Maltából 18.70 qu., Palermóból 2133.20 qu., Malagából 2570 qu., Bordeauxból 424.70 qu., Hamburgból 625.2 qu., Londonból 321. qu., Liverpoolból 5626.40 qu., Glasgowból 2037.80 qu., Hullból 3055 qu., Santosból 739.80 qu., összesen 24524.70 qu.

Kivitetett ellenben Fiuméből: Barlettába 1579.70 qu., Bariba 1631.30 qu., Massinába 300 qu., Cataniába 358.30 qu., Maltába 598.90 qu., Tunisba 37.40 qu., Palermoba 649.40 Barcelonába 215.70

qu., Valenciába 355.30 qu., Saint Louisba 10923.90 qu., Bordeauxba 20579 qu., Rouenba 7975.90 qu., Dieppeba 3606 qu., Algierba 604.70 qu., Antwerpenbe 616.30 qu., Rotterdamba 592.90 qu., Hamburgba 659.50 qu., Londonba 24127.60 qu., Liverpool 24242.70 qu., Glasgowba 15244.80 qu., Hullba 2600.30 qu., Délameri 7 ába 187.20 qu., összesen 117596.70 qu.

A kivitt áruk közt 47488.40 qu., liszt szerepel, melyből 47301.20 qu., nyugoteurópi 187.20 qu. pedig délamerikai kikötőkbe irányult.

Helgi és különféle hírek.

Személyi hírek. Hieroním Károly miniszteri tanácsos orsz. gyűlési képviselő és családja, ki sógora Dr. Várady Gábor kir. ügyész kíséretében az Adria magyar kir. tengerhajózási társaság »Buda« nevű gőzösén Velenczéből f. hó 21-én városunkba érkezett, tegnapelőtt este a károlyvárosi gyorsvonattal a fővárosba utazott. — Pittreich áltábornagy mult esütörtökön reggel a károlyvárosi gyorsvonattal városunkba érkezett. — Schönborn osztrák igazságügyi miniszter a mult hét elején Abbaziába érkezett.

Kinevezés. A városi tanács a mult héten tartott ülésén Michich Andor városi segéd tanitót a városi iskolák elem. osztályához rendes tanitová nevezte ki.

Dr. Erdődi Béla tankerületi főigazgató. A király dr. Erdődi Bélát a budapesti Ferencz József nevelő intézet kormányzóját, a fiumei állami főgimnázium volt igazgatóját, a budapesti fő-és székvárosi tankerület főigazgatójává nevezte ki és egyuttal megengedte, hogy ideiglenesen a budapesti Ferencz József nevelő intézet kormányzóji teendőivel is megbizassék. Szívünkkel gratulálunk a jeles tudós előléptetéséhez.

Rendjel viselési engedély Ö Felsőge a király legkegyelmesebben megengedni méltoztatott, hogy Kuranda Emil az Adria m. kir. tengeri gőzhajózási társaság kereskedelmi igazgatója a Sultán részéről kapott Osmannia rend. II. oszt. jelvényét elfogadhasssa és viselhesse.

Tombola. A fiumei gyermek menhely javára jelzett tombolajáték, mint azt lapunk mult számában is jeleztük, ma vasárnap d. u. 3 órakor fog a színház előtti téren megtartani. A nyeremény tárgyak a következők: terne nyeremény egy ezüst állványnyal ellátott kristályüveg czukortartó; a quaternóé egy arany karperez, a quinternóé egy kis remontoiróra arany lánczszal és a főnyeremény, tombola hat személyre való ezüst evő eszköz. — Az Ürményi téren a tombola játék tartama alatt a városi zenekar válogatott darabokat fog játszani.

A fiumei munkásegylet ma vasárnap d. e 10—11-ig és d. u. 2—4 óráig hivatalos helyiségében, alelnök választást fog tartani.

Baross szobra érdekében. A győri kereskedelmi kamara, lelkes felhívást intézett az osztrák valamennyi kereskedelmi kamarához a végett hogy Baross Gábor kereskedelmi ügyi miniszter emlékének szoborral való megörökítése czéljából mozgalmat indítsanak s a módokat megállapítása végett közös értekezletet tartsanak. A győri kamara nagy súlyt fektetett a budapesti kamara véleményére, a mely e napokban nyilatkozott ebben az ügyben, azt határozván, hogy várakozó álláspontot foglal el, Az ország többi kamarái más véleményezé vannak s e határozat daczára megindítják a mozgalmat s október 6-án megtartják értekezletüket a mikor a gyűjtést is szervezik.

Reméljük, hogy a fiumei kereskedelmi és iparkamara is nem fog háttérben maradni, midőn nagy miniszterünk halhatlan emlékének megörökítéséről van szó s oda fog hatni hogy e hazafias mozgalom a magyar kikötőváros közönsége körében mielőbb megindíttassék.

Uj gőzös a fiume abbaziai vona-

lon. Értesülünk, hogy a magyar-horvát gőzhajózási társaság egy új gőzös építését rendelte el, mely személy szállításra minden kényelem mel elláva, ki zárólag a fiume-abbazia vonalon fog használtatni. A fiume-abbaziai vonalon már nagyon is szükségesnek bizonyult egy kizárólag személy szállításra berendezett kényelmes gőzös, amennyiből a jelenlegi gőzösök, szükbeosztású helyiségeikkel legkevésbé sem alkalmasok, s nem felelnek meg e vonal igen kiterjedt személy forgalmának.

Községi bíró és képviselő választások. A plassei és drenovai alközségek a mult hét elején tartották meg Fiumében a városi palotában községi bíró és képviselő választásukat. A választások Brelich Ernő városi ülnök vezetése mellett, a legnagyobb rendben a következő eredménynyel végződtek: A plassei község bírájára: Sardoz József jelenlegi bíró, képviselőkké pedig Mlacca helység részére Krizmanich Mátyás, S. Nicoló részére Boutich József, Scunigone részére Host Ivessich választották Drenova helység bírájává Segnan János Segnan Ferencz volt bírónak fia képviselőkké pedig: Marsanich Ferencz (Grihovo) Cergoar János (Kablari) Petrovich Andor (Podbreg) és Kucich Ferencz (Kuccici) lettek egyhangulag megválasztva.

A székés fehérvári osztóndj. A székés fehérváriak Fiumében tudvalevőleg egy osztóndjialapot létesítettek, melynek kamatja minden évben, a magyar nyelvben legtöbb eredményt felmutató, olasztanuló részére adatik ki. A városi hatóság ez osztóndjlat a jelen iskolai tanévben az iskolai tanács előterjesztése folytán Mitrovich Rudolf ötöd oszt. tanulónak ítélte oda, ki a mult tenév folyamán a legjobb osztályzatot nyert a magyar nyelvből.

A szabad kikötő kérdése a triesti tartomány gyűlésén. Triestzi levelezőnk írja, hogy a fiumei kereskedelmi és iparkamarának a szabad kikötő visszaállítására tárgyában kezdett mozgalma a legutóbbi tartomány gyűlésen élénk vizsgálata talál. Dr. Dompiéri mások alelnök javaslatot nyújtott be, melyben tüzetesen fejtegeti: mily oriai károkat okozott a szabad kikötő megszüntetése egy a város mint az egész ország kereskedelmére s kiemeli hogy mielőbb kérelmezni kell a kormányknak beleegyezését hogy a szabad kikötő visszaállítására nézve a szükséges lépések megtéteessenek. A bizottsági javaslat indokolása kifejti, hogy a szabadkikötő megszüntetése Triest romlását okozza, kereskedelmét megbénította, nagy néptömegeket keresetükben megrövidített, az ipari viszonyokat legkevésbé sem fejlesztette, sem a városnak, sem az államnak hasznára nem vált, hanem mindkettőnek csak ártott. A kérvényzők remélik, hogy a kormány kérdésüket teljesíteni fogja. Az alelnök indítván, át az ülés egyhangulag elfogadta, s a kérdés tanulmányozására egy bizottság kiküldetését határozta.

Menetrend változás. A magyar-horvát gőzhajózási társaság közhírré teszi menetrendjének változtatását, mely f. hó 21-én lépett életbe.

A fiume metkovich gyorsjár. t. u. vonalán: indulás Fiuméből minden hétfőn este 10 órakor, érkezés Fiuméba minden péntek este 1/2 7 órakor. A fiume-abbaziai vonalon a délutáni járat indul Fiuméből d. u. 4 óra és Abbaziából este 6 órakor. A fiume-buccarui vonalon indul Buccariból vasárnap kivételével mindennap d. e. 7 órakor. Fiuméből pedig d. u. 2 órakor. Vasár és ünnep napokon pedig két hajó indul és ugyanannyi érkezik Buccariból és pedig: Indul Buccariból reggel 8 órakor és d. u. 1/2 7 órakor, Fiuméből pedig d. u. 2 órakor és este 8 órakor.

Színházi hírek. Értesülünk, hogy a legközelebbi őszi időny alatt városi színházunkban a *Rigoletto*, *Dimorah*, *Puritani* és *Gialdinak I due soci* című

operája október letto-jáv szereplő Turcoria norista

A 77- alja f. ba utaz Trebinj ugyane sunkba

Bösz lukovoi gesen egymás bárkák nem v ni. A ba és E lét gőzösök szállít

Kirá horvát S. Cos forduló Buccar Men

„Fr jó min ig tart szolgál tenger kek k

Ke

Az zási da” n kezte zős a került dezst szerin láb, s szemé

Az 737 t kettő rejti utat l vonal

Té dape zine mébő f órá f. év kivül

Zá M. A duló érkezt tássa

Eg műg 14-6 ján. Ho Rott kikötő hét A dan Ez le a dult közt nek vide meg

(A poli hal pok dves hog deli tők mit aut oij usj Pes

A nagyszeben-vöröstoronyi helyiérdekű vasut. A m. kir. államvasutak értesítése szerint a nagyszeben-vöröstoronyi helyiérdekű vasút nagyszeben feleki vonala az összefoglalásra berendezett Sellemberk, Vestény, Nagy Talmács Felső Sebes és Felek állomásokkal f. é. szeptember hó 13. én a közforgalomnak átadott.

Menetdíj leszállítás Kassa és Kozma között. Folyó évi október hó 1-től Kassa (a Kozma között) a menetdíjak a távolsági forgalomban a III. vonalszakasz helyett, a II. vonalszakasz szerint fognak számíttatni minélgyova a személy vonatoknál az I. osztályban 1 firt, a II. osztályban 80 kr. és a III. osztályban 50 kr. menetdíj lesz fizetendő.

Zonarendszerű személy és podgyászdíj-szabás életbeléptetése a n. szeben-feleki és felek-fogarasi h. é. vasutakon. A m. kir. államvasutak igazgatóságától vett értesítés szerint a nagy-szeben feleki és felek fogarasi helyi érdekű vasutakon a nagy-szeben feleki vonal megnyitása napjával vonalszakaszrendszerű személy és podgyászdíj-szabás lépett életbe.

Felelős szerkesztő és tulajdonos
Mócs Zsigmond.

P. BATTARA. Kő- és könyvnyomdája

Magy. kir. államvasutak.

ad 107665.

Hirdetmény.

A fiume város területén a trieszti ut mentén építendő két két emeletes al-tiszti és szolgáló lakóház létesítéséhez szükséges összes munkák biztosítására f. é. 107665 sz. alatt hirdetett nyilvános ajánlati tárgyalás előadatik oly képen hogy az ajánlatok nem f. é. szeptember hó 17-én hanem szeptember hó 24-én déli 12 óráig nyújthatók be a fentebb i-gazgatóság jogügyi és kisajátítási szak-osztályánál, az 1700 frtyi bányapénz pedig f. évi szeptember hó 23-ig déli 12 óráig teendő le a m. kir. államva-sutak központi főpénztáránál.

Jogukban áll azon ajánlattevőknek kik nemtalan a korábban hirdetett hatá-ridre küldeni be ajánlatukat, hogy a versenyfolytatásig, azaz f. évi szeptem-ber hó 24-én déli 12 óráig ajánlatuk kal rendelkezhessenek.

Budapest 1892. szeptember havában.
Az igazgatóság.

ANCHOR-LINE

HENDERSOHN BROTHERS, GLASGOW

Rendes gőzhajózási összképzettetés
Fiume és New-York között.

Rakományok, valamint utazók bejelenthetők

FIUMÉBAN, az ADRIA magyar tengeri hajózási részvénytársaság-nál és FRATELLI GERBÁZ cégénél.

TAUSZ R. közvetítőirodája.

Fiume via del Fosso Ploech ház földszinten

elfogad házvétel, eladás és egyéb berleti üzletek kötésénél megbízásokat továbbá cseléd, szolgálai és egyéb állások közvetítését.

Az iroda különös gondot fordít a cselédek közvetítésénél, hogy a t. közönség ohaja szerint járjon el, s arra törekszik hogy mindenkor megbízható és munkaképes cselédeket bocsásson szolgálta. A szolgálta bocsátott cselédek mind addig az intézet kötelekébe tartoznak, míg az illető háziurak mege-
legedéseket nyilvánítva végleg szolgálta bocsátják.

Közvetítési megbízások elfogadta-
nak reggel 6 órától este 10 óráig. Le-
vélybeni megkeresésre is azonnal kimeri-
tő és pontos válasz adatik. A t. közön-
ség becses pártfogását kéri.

R. Tausz

a közvetítő iroda tulajdonosa.

A KOLERA.

A legnagyobb bevérték hírek sajnos — semmi kétséget sem hagya-
nak fenn az iránt, hogy a kolera immár Nyugat-Európában is ter-
jeszkedik. Előre látható tehát az a nagy veszély, mely az emberiséget
é borzasztó betegség tovább terjedése által fenyegeti. — Ugyanazért
esik be veszélyt lehet a hatóságoknak serényeségét, melyvel az óv-
intézkedéseket megteszik és melyvel az ismert és ismeretlen óvszereket a kö-
zönség figyelmébe ajánlják. Orvosi tekintélyek állítása szerint
a legjobb óvszer a cognac.

Legjobbban ajánljuk

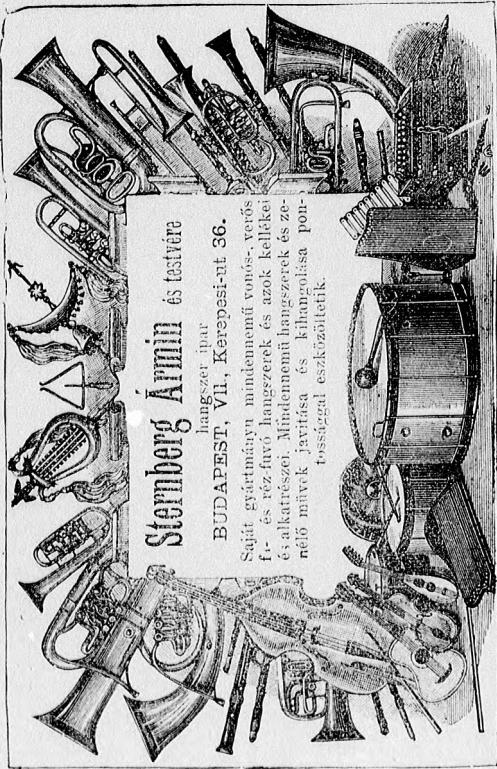
Legjobbban ajánljuk

... mely francia... idegen anyagok hozzá vegyítés...
... készíti... melynek jóságát és tisztaságát az
... igazolja, hogy a legtöbb történet párisi egyes segítőt
... díszleveleket nyerte el s a töb-
... vett, mindenütt a legnagyobb
... részeseit.

Központi iroda: BUDAPEST, VI. Külső váci út 23 sz.

Budapest, Kerepesi-út 36. szám.

Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Sternberg Ármán és testvére
hangszer ipar
BUDAPEST, VII., Kerepesi-út 36.

Saját gyártmányú mindennemű vonós-, verős-
fúvó- és réz-fúvó hangszerek és azok kellekkel
és alkalmeszei. Mindennemű hangszerek és ze-
néző művek javítása és kibongolása pon-
tossággal eszközöltetik.

Zongorák javítása és hangolása pontosan eszközöltetik.
Harmonikáról külön árjegyzék kérésre.

Budapest, Kerepesi-út 36. szám.

„ADRIA“

Magyar királyi tenger-
hajózási részvénytársaság

1892. szeptember havában az alant felsorolt első osztályú gőz-
hajók (vagy más póthajók) fognak Fiume, a nyugoteuropai és
amerikai kikötők között közlekedni, ha csak rozs időjárás vagy
előre nem látható körülmények a meneteket meg nem akadályoznak:

Fiume	Gözős	1892 szeptember
Pernambuco, Bahia, Rio de Janeiro, Santos	„Baros“	1
Liverpool	„Morocco“ (Cunard Line)	1-10
Bari, Messina, Catania, Malta, Tunis,	„Carola“	10
Oporto	„Adria“	5-15
London	„Winstead“	5-15
Rouen	„B. Kemény“	10-20
London	„Zaire“	10-20
Liverpool	„Athenian“	10-20
New-York	„Bolgravia“ (Anc. Line)	10-20
Liverpool	„Tarifa“ (Cunard Line)	15-25
Hull, Newcastle o/T	„Salerno“	15-25
Bárcelona,**)	„Szápáry“	25
Algier,*)	„Matlekovits“	21-31
Tanger*)	„Szechény“	25 IX-5 X
New-York	„Bolivia“ (Anc. Line)	25 IX-5 X
London	„Sultana“	5-15
Liverpool	„Aleppo“ (Cunard Line)	5-15
Glasgow	„Jókai“	10-20
Hull, Newcastle o/T	„Palermo“	10-20
Tunis, Malta, Catania, Messina Bari	„Carola“	17
Hamburg, Antwerpen	„Hellas“	15-25
Bordeaux	„Tisza“	15-25
Rouen	„Fibor“	20-30
Liverpool	„Suragossa“ (Cunard Line)	20-30

*) Ha a gözős indulása előtt 8 nappal Algier vagy Tanger kikötőbe rakományok be nem jelentettek az igazgatóság fenntartja magának a jogot e kikötőt nem érinteni.

***) A gözős Barcelonán kívül még egy másik spanyol földközi tengeri kikötőt, még Cadixot fogja érinteni.

A már életbe léptetett vagy még alkalmazandó vesztegár-
intézkedések következtében történhető járat elmaradásért, vagy a
fentemlített gözősök későbbi indulásáért a társaság felelősséget
nem vállal.

FIUME, 1892. augusztus hóban.

Előfizet...
Egy évre...
Félévre...
Negyedévre...
2 óra...
Külföldre...

18

XI. évf.

Föld...

A f...
punk fö...
utolsó n...
előfizet...
megujta...
va lapu...
teljesít...

Külön...
sóinkat...
nem kü...
köteleze...

Előfiz...
gyedre

Fium...
ma. Ki...
mi forg...
ső feléb...
mal sze...
csökken...
a kedve...
daczára...
nek ind...
jövő hó...
ban fol...
galom...
nem jele...
vonalat...

Fium...
és első...
zó volt...

Adal...

()